

Valguse uus põlvkond

Millest siis ikkagi tuleb energiasäästulampide vastane hüsteeria, mis põhjustab hirmu ja muret? Läheme kuulsa lambitootja Osram kontorisse asjasse selgust tooma.

Seal tuleb välja, et valgusallikaturul mingit kodusõda ei ole ja kadu ei kuulutata ühelegi valgusetootmise tehnoloogiale. Neid lihtsalt täiustatakse.

Hõõguv armastus

Mille kadu me pelgame? See on üks Thomas Alva Edisoni geniaalne leiutis aastast 1879, mis vahetas välja petrooliumi- ja gaasilambid ja on meile sestpeale pimeduses teed näidanud. Nüüd süüdistatakse seda leiutist raiskamises: kuna protsessis muutub hulk energiat soojuseks, pole see valgusallikana piisavalt säästlik.

Kellelt aga küsida nõu, kui meedias levivad hirmujutud vanade heade pirnide peatsest kadumisest ja uute lampide salalikkusest? Elektrilambihiidudel on sellises olukorras enam kui kohane oma tootarenduse kohta teavet jagada – on ju targem toota kaupa, mida publik ei pelga, vaid nõuab.

3 rahustavat mõtet ja 3 uut lampi

A. Enamiku süüdistustest kummutab fakt, et energiasäästulampe ei tooda mingi uus kaval turujõud, vaid ikka needsamad hõõglampide tootjad ise.

B. Mitte mingil juhul ei sunni keegi teid välja vahetama kõiki lampe korraga. Otsige alternatiive, tutvuge nende omadustega ja siis, kui vana lamp läbi läheb, teate juba, millist uut asemele tahate.

C. Alternatiivid leiutati juba üsna ammu, kuid ei halogeeni ega ka luminofoorlampi eeliseid ei suudetud pakkida sellisesse kesta, et nad oleksid kodus arvestatavat konkurentsi pakkunud. Täna on ravis ka kolmas alternatiiv – LED.

Uudiseks on, et kõigi kolme tehnoloogiaga toodetud valgusallikad sobivad nüüd ka tavasoklitesse (E27 ja E14) ja me saame oma abajuuridesse keerata nii halogeen-, kompaktluminofoor- kui ka LED-lambi.

Omaduste paraad

Lisaks neile kolmele on veel piisavalt vahe- ja paralleelvariante, nii et näidiseid vaadates silme eest korralikult kirjuks läheb.

Selleks et segaduses mingit süsteemi näha, on Osram koostanud lihtsa graafiku, mis võrdleb nelja eelnimetatud valgusallikat. Näeme, et elektrit kulutab (samas pesas sama tugeva valgustuse andmiseks) uue ajastu LEDidega lamp kuni 90%, kompaktluminofoor kuni 80% ja uuendatud omadustega hõõglamp ehk halogeen ECO kuni 30% vähem.

Peale selle tuleb valikul arvesse võtta lambi täieliku valgustugevuse saavutamise aega (mida püütakse aina lühendada), tootele antava garantii ja lubatava eluea pikkust. Mõnd tootetüüpi saab hämardada, mõnd mitte, jne.

Muide, uurige, pakendid on üle külvatud informatsiooniga. Muu hulgas ka teabega valgustorude „kardetava“ mikrokoopilise elavhõbedasisalduse kohta. Numbrid ei ütle enamikule midagi, kuid võrdluseks: kalakonservi elavhõbedasisaldus on tunduvalt suurem, aga selle sööme ju silma pilgutamata ära.

Kui vaadata eritüübiliste ja -kujuliste lampide nimistut, ei jää kahtlust, et see tööstusharu on tänaseks saavutanud uskumatu paindlikkuse. Ühegi tarbija vajaduse jaoks ei jää välja arendamata täpselt sobiv toode.

Erinevad lambid – sama valgus!

Luumen (lm) on valgusvoo (valgusallika poolt kiiratava valguse võimsuse) mõõtühik.

Hõõglamp	Halogeen ECO	Kompaktluminofoorlamp	LED-lamp
25W 220 lm	18W 170 lm	5W 240 lm	4W 250 lm
40W 415 lm	28W 345 lm	7W 340 lm	6W 365 lm
60W 710 lm	42W 630 lm	11W 630 lm	12W 650 lm
75W 935 lm	53W 840 lm	15W 850 lm	12W 810 lm
100W 1340 lm	70W 1200 lm	20W 1160 lm	

Kolm uudislampi

Uus hõõglamp – Halogen ECO

Halogen Eco lamp on tehnoloogiliselt hõõglamp, mille omadusi on parandatud ehk pikendatud lambi tööiga ja vähendatud soojakadu. Halogeenlampis peitub seesama volframiiniidike, mille eluiga on toodud pikendama halogeenid, mis takistavad hõõgniidi aeglasi haitumist pirni sisemusse. Sama kuju, suurus ja sokkel, aga pikem eluiga ning energiasääst kuni 30%.

Kompakt

Kompaktluminofoor on gaaslahenduslamp, vana päeva valgustoru järeltulija, kus elektrivool läbib gaaside segu, mis seepeale helen-dama hakkab. Selle puudused – vilkumine ja müra – on aja jooksul kõrvaldatud. Klaastoru on muutunud tunduvalt väiksemaks, krussi keeratud ja isegi pirnikujulise kupliga kaetud ning kõik selle saate koos ballastiga tavalisse soklisse keerata. Energiasääst kuni 80%.

LED

LED-valgustäpid, millele varem ennustati pigem dekoratiivset karjääri, on nüüd võimsust kogunud. Elektrivool paneb LED-lambis asuvad diodid valgust kiirgama. Võimsad Power LEDid on hõivanud eriti säästlike lampide hulgas esikoha – koos vajaliku trafo ja jahutusega on need vormindatud tavalambi-kujuliseks ja istutatud tavalisse keermega soklisse. Energiasäästu võimalus kuni 90%.

